

Jaarverslag

over 1 november 2019 tot en met 31 oktober 2020 van Het Puttens Historisch Genootschap

Voor u ligt het jaarverslag van het Puttens Historisch Genootschap (PHG). In dit verslag zijn niet de verslagen van Historisch museum De Tien Malen en Museumboerderij Mariahoeve opgenomen. Als afzonderlijke stichtingen onder het PHG publiceren zij een eigen jaarverslag.

De Stichting Puttens Historisch Genootschap (PHG) fungeert als koepel voor allerlei activiteiten op cultuurhistorisch gebied in Putten. Het PHG werkt vanuit de volgende statutaire doelstellingen:

- Het bijdragen tot het vergroten, behouden en uitdragen van de kennis van de geschiedenis van Putten.
- Het bijdragen tot het behoud van het karakter van Putten.

Om deze doelen te realiseren zijn de twee genoemde musea opgericht en een aantal werkgroepen ingesteld. Het werk van de PHG wordt mogelijk gemaakt door vele vrijwilligers en door de financiële bijdrage van de deelnemers en sponsors.

De “Corona-crisis”

De Covid-19-pandemie heeft het PHG niet onberoerd gelaten. De gevolgen voor de musea zijn aanzienlijk en vindt u terug in de betreffende jaarverslagen. De crisis heeft ook aanmerkelijke financiële consequenties. Het PHG staat voor het jaar 2020 garant met zo nodig een lening voor de salarisbetaling van het beheerdersechtpaar van de Mariahoeve. Het bestuur van het PHG heeft met inachtneming van de regels steeds kunnen vergaderen. De Boekenmarkt is aanvankelijk gesloten maar heeft later de problemen (aantal bezoekers en afstand houden) kunnen opvangen. Ook de musea zijn in april gesloten gebleven. Ook daar Bij de vrijwilligers zijn de nodige problemen ontstaan omdat hier de leeftijd

zodanig ligt, dat velen in de zogenaamde risicogroep vallen. In de zomer zijn sommige activiteiten op beperkte schaal herstart. Wel moesten een aantal voorgenomen activiteiten worden geschrapt. Concrete gegevens vindt u bij de verschillende werkgroepen en in de verslagen van de musea.

Bestuurssamenstelling

Binnen het bestuur van de Stichting Puttens Historisch Genootschap zijn de Stichting Historisch Centrum 'De Tien Malen' en de Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg vertegenwoordigd door hun voorzitter. In dit verslagjaar heeft het bestuur een aantal wijzigingen ondergaan. Zodoende bestaat het bestuur per 31 oktober 2020 uit:

G.C.J.M. Hollanders	Voorzitter
C.P. Kleingeld	Secretaris
A. van de Mheen	Penningmeester
J.N. van den Hoorn	2e voorzitter, tevens Voorzitter Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg
P. Vink	Voorzitter Stichting Historisch Centrum De Tien Malen
H. van der Zwaag	Public Relations

Voorzitter, secretaris en penningmeester vormen het dagelijks bestuur.

Uit het bestuur

In de bestuursvergaderingen worden zowel de zaken betreffende het PHG, de werkgroepen besproken, als die van de beide musea in het algemeen. Het bestuur is 11 maal in vergadering bijeen geweest. Eenmaal heeft een schriftelijke afstemingsronde plaatsgevonden (april). Daarvan is wel een formeel vergaderverslag gemaakt. Belangrijke onderwerpen die de aandacht van het PHG-bestuur vroegen waren:

Privacy

De op 25 mei 2018 ingegane privacy-wetgeving (AVG) krijgt bij iedere vergadering aandacht.

Museumfolder

Ook dit jaar is weer een Museum- en PHG-activiteitenfolder uit te geven waarin naast de beide musea ook de gedachtenisruimte en het Puttens Stoomgemaal zijn opgenomen. Tevens werd de molen Het Hert in de folder opgenomen. De folder vindt bij zowel de plaatselijke VVV, vakantiecentra, campings als musea flinke aftrek.

Publicaties

In het verslagjaar zijn namens het PHG geen bijzondere publicaties verschenen. In voorbereiding is een boekje met de verzamelde anekdotes van D.Bloemendaal: *Waor of niet waor?* Bovendien is meegewerkt aan het boekje dat supermarkt Jumbo inmiddels heeft verspreid en waarvoor plaatjes van Putten kunnen worden gespaard.

30-jarig bestaan en herdenking bevrijding

Oprichtingsdatum PHG was 24 april 1990. In april 2020 bestond het dus 30 jaar. In 2020 waren veel activiteiten rondom Bevrijding gepland. Daarin nog een activiteit plannen had weinig zin. De geplande lezingencyclus rondom de bevrijding is wegens “corona” niet doorgegaan.

Beeldbank

Het PHG beschikt over een grote hoeveelheid ansichtkaarten en andere afbeeldingen. Het voornemen was, deze op te nemen in een beeldbank. Wegens juridische problemen is daar nog steeds niets van gekomen. Het ziet er nog steeds niet naar uit dat daar snel verandering in zal komen.

Het verhaal van Putten

Dit was een door de gemeente Putten gefinancierde activiteit. Uitvoering was in handen van Erfgoed Gelderland.

Het project omvatte:

- Afnemen van interviews van ouderen die nog herinnering hebben aan de oorlog en de wederopbouw.
- Aanvullen en uitbreiden van de historische canon van Putten
- Digitaliseren van de museale collectie van PHG en Oktober'44. Als resultaat hiervan wordt onze museale collectie in haar geheel opgenomen in de Collectie Gelderland en is zij daar ook

digitaal te raadplegen. Het project is afgerond zonder een slot-bijeenkomst. Wel is besloten de Canon van Putten ook in boek-vorm uit te geven.

PHG als informatiebron

Ook in dit jaar zijn er verschillende verzoeken geweest tot het verstrekken van gegevens, informatie en fotobeelden over Puttense historische voorwerpen, gebouwen, families, etc.

Contact met de Gemeente Putten

- Sedert 1 juni heeft de Gemeente Putten in de heer M. Wery een medewerker Kunst en Cultuur. Hij heeft met de drie stichtingen kennis gemaakt. Wij hebben nu een directe ingang bij de gemeente. De heer Wery heeft onder ander de drie stichtingen een concept Cultuurvisie doen toekomen ter commentariëring. De drie stichtingen hebben gezamenlijk commentaar geleverd en dit ook nog mondeling toegelicht.
- Samen met SNMP hebben wij bezwaar gemaakt tegen het voorgenomen onderzoek naar de Putterbrink als bouwlocatie. Als resultaat is deze locatie voorlopig afgewezen voor woningbouw. Wel wordt een onderzoek ingesteld naar Putten-Zuid. De gemeente heeft om inbreng gevraagd in verband met mogelijk historisch belang van deze bouwlocatie Putten-Zuid. Voor deze inbreng heeft J. v.d. Kraats zich beschikbaar gesteld.

Evenementenwerkgroep?

Meermalen is gesproken over de noodzaak van of behoefte aan een werkgroep die verantwoordelijk is voor de diverse evenementen. Hieronder vallen niet alleen Ossenmarkt en Knolletjesfeest (die dit jaar uiteraard niet doorgingen), maar ook de najaarsbijeenkomsten e.d. Besloten is de door de Mariahoeve georganiseerde manifestaties onder verantwoordelijkheid van de Mariahoeve te laten en verder zo'n werkgroep niet in te stellen maar op zoek te gaan naar iemand die de overblijvende activiteiten wil organiseren.

Voor- en najaarsvergadering

Tijdens de najaarsbijeenkomst in november 2019 heeft P. Dekker gesproken over de Razzia. Aanwezig waren ca. 100 personen. De voorgenomen najaarsvergadering 2020 zal om inmiddels bekende redenen niet doorgaan. Wegens toenemende kosten en afnemende

belangstelling is de gebruikelijke voorjaarsvergadering afgeschaft. In plaats daarvan wordt gezocht naar kleinschaliger initiatieven. De corona-crisis heeft ook dit voorlopig tot stilstand gebracht.

Groot Spriel

Groot Spriel wordt een kleinschalige woonvoorziening voor demente bejaarden, De nieuwe beheerder heeft gevraagd naar de geschiedenis van het complex. Deze informatie is inmiddels geleverd. Het ziet ernaar uit dat dit contact voortgezet wordt.

Boekenmarkt

Nadat deze is heropend, heeft hij weer goed resultaten opgeleverd. Die vindt in het financieel jaarverslag. De huisvesting baart echter zorg. Per 1 februari 2012 moet de huidige locatie worden verlaten, maar een alternatief is aan het einde van het huidige verslagjaar nog niet in zicht.

Vrijwilligers

In dit verslagjaar zijn voor zover mogelijk de vrijwilligers actief geweest. Hun aantal varieert in de loop van het jaar maar cirkelt in het gehele jaar rond de 135. Daarmee is het nagenoeg gelijk aan de jaren 2018 en 2019, maar voor het vele werk in feite te weinig. Zij zijn werkzaam in de musea, werkgroepen, commissies en bezorgersgroep van De Graver of als bestuurslid in een of meer van de 3 besturen. Een aantal van heeft helaas wegens de coronacrisis als vrijwilliger bedankt of de vrijwilligersactiviteiten opgeschort. Dit heeft vooral te maken met de stijgende gemiddelde leeftijd. Dit blijft een punt van zorg. Daar zit immers een limiet aan. Het afgelopen jaar kregen wij dan ook het bericht van overlijden van enkele vrijwilligers. Wij noemen hier Henk Vijge. Hij was betrokken bij de totstandkoming van zowel de Mariahoeve als museum De Tien Malen, erelid van het PHG en nog steeds als gids betrokken bij beide musea. Het PHG c.q. beide musea zijn Henk veel dank verschuldigd. In De Tien Malen is een zaal naar hem genoemd.

Ook noemen wij Bora Vitner. Ondanks haar leeftijd en het feit dat zij slecht ter been was, trad zij nog steeds op als gastvrouw op De

Tien Malen. Bedenk daarbij dat zij elke keer uit Ugchelen moest komen!

Donateurs en Donateursadministratie

Het verslagjaar begon met 771 donateurs en eindigde met 692. Verhuizing, ouder worden en overlijden zijn de belangrijkste oorzaken van de daling. Nieuwe aanwas van donateurs vindt nauwelijks plaats.

Financien

De financiële gegevens van het PHG zijn te vinden in het financiële jaarverslag dat de penningmeester separaat publiceert. Het financiële jaar loopt van januari tot en met december. U vindt dus de resultaten per 31 december 2018. De jaarrekening wordt in concept door de penningmeester opgesteld en daarna ingevolge artikel 11 lid 4 van de statuten ter controle aan de accountant voorgelegd. Het PHG maakt gebruik van Accountantsbureau Mees en Ten Hoopen. De accountant heeft vervolgens het definitieve jaar-rapport met deskundige-verklaring opgesteld. In een bestuursvergadering van het PHG is het rapport vastgesteld en voorzien van de vereiste ondertekende bestuursverklaring. Dit jaarverslag verschijnt ook op de website.

De inkomsten van het PHG in het verslagjaar bestaan voor ongeveer de helft uit deelnemersbijdragen.. De inkomsten werden voor 2/3 worden besteed aan de PHG-doelstellingen (De Graver, deelnemersbijeenkomsten, manifestaties).

Werkgroepen en Commissies

Binnen de PHG-doelstellingen waren in het verslagjaar diverse doelwerkgroepen en commissies actief. Daarnaast heeft het PHG een afgevaardigde in het bestuur van het Puttens Stoomgemaal, de Monumentencommissie van de gemeente Putten en die van de Cultuurdag in Putten. De contactpersonen van de werkgroepen en commissies staan regelmatig in het kwartaalblad 'De Graver' vermeld. De werkgroepen met hun taakomschrijving zijn ook

steeds te vinden op de website van het PHG. Op deze wijze wordt aan de deelnemers van het PHG maar ook aan andere belangstellenden inzicht gegeven in de werkzaamheden van iedere werkgroep of commissie. De activiteit van de werkgroepen hangt mede af van het aanbod van materialen en informatie. Ook hierbij spelen zowel leeftijd van de werkgroepleden als de invloed van de corona-crisis een rol. Zodoende zijn zij niet alle werkgroepen even actief geweest en ontbreken sommige in dit verslag.

Werkgroep acceptatie en registratie roerende monumenten

De werkgroep neemt aangeboden attributen in. Naast ontvangst, beoordelen en beschrijven houdt de acceptatiecommissie zich bezig met het conserveren van de ontvangen objecten en het onderhoud van de aanwezige museumobjecten. Twee jaar geleden is - vanwege gebrek aan geschikte opslagcapaciteit- de schilderij-, borduur- en handwerk collectie overgebracht naar een externe opslag. Dit jaar is een opslagruimte op het terrein van Landgoed Schovenhorst tot een klimatologisch geschikt depot omgebouwd. In deze ruimte is ook een verrijdbaar tweelaags schilderijenrek gemaakt. Zowel de verbouwing van de ruimte als ook het rek is door de TD-ploeg van het museum gedaan. In De Gravers van het afgelopen verslagjaar staat vermeld welke voorwerpen tijdens het verslagjaar zijn ontvangen. Enige zeer bijzondere voorwerpen zijn:

- Het boekje over Kamp Buchenwald met tekeningen van Henri Pieck
- Een verslag van een politieman over Kamp Amersfoort
- Een bos van 14 sleutels gebruikt door een inbreker en in beslaggenomen door de Puttense veldwachter in 1912
- Een gave en zeer mooie knipmuts van ca. 1940
- Een door de gemeente Putten gebruikt landmetersinstrument/waterpas

Werkgroep Registratie Documentatie en Digitalisering

Van ieder nog niet geregistreerd object wordt minimaal de volgende gegevens vastgelegd: De naam van het object. Dit krijgt vervolgens een objectnummer en alle gegevens worden vastgelegd. Vervolgens wordt er een foto van het object gemaakt. Het doel is, de collectie op gestructureerde wijze inzichtelijk maken voor de medewerkers van het museum. In totaal zijn inmiddels circa 2500 objecten op deze wijze geregistreerd:

Werkgroep dialect en folklore

De enige activiteit was dit jaar het verzorgen op de eerste zaterdag van de maand van een half uurtje (11.00-11.30) Putter Praot op Radioveluwe FM.

Werkgroep Onroerende goederen

De werkgroep heeft een afgevaardigde in de gemeentelijke monumentencommissie. Deze adviseert de gemeente in voorkomende gevallen over grotere en kleinere verbouwingen of aanpassingen aan monumenten. Dit verslagjaar gingen het om de volgende monumenten:

- Groot Spriel, renovatie en aanpassing i.v.m. opvang ouderen met dementie.
- Groot Hell restauratie boerderij aan de Hellerweg Putten.
- Renovatie boerderij aan de Beulekampersteeg te Putten
- Vanenburg, renovatie ontmoetingscentrum.
- De Brink boerderij renovatie te Putten.
- Stoomgemaal restauratie .

Documentatie

De collectie die in het najaar van 2019 is verplaatst vanaf de Achterstraat naar het verbouwde gemeentehuis heeft een plaats gekregen in de werkruimte bij het gemeentearchief. De meeste ma-

materialen zijn in de beschikbare kasten geplaatst en het catalogus-systeem is daaraan aangepast. Door de coronacrisis konden de verdere plaatsingswerkzaamheden nog niet plaatsvinden. Wél is al gebleken dat door de onderbrenging op deze locatie de toegankelijkheid voor het publiek zeer bemoeilijkt is wegens de beveiligingsmaatregelen in het gemeentehuis. Het ware wellicht beter de collectie op een beter toegankelijke locatie onder te brengen.

Werkgroep Genealogie

De eerste twee maanden van 2020 hebben de leden van de werkgroep zich nog in het Gemeentehuis bezig gehouden met het onderzoek in oude archiefbronnen. Enkelen werkten aan de ont-sluiting van daar aanwezige bronnen door samenvattingen of transcripties te maken. Andere leden hebben gewerkt aan transcripties van het Puttens notariaat, de Protocollen van Bezwaar uit de 18de eeuw en van de Gerichtssignaten betreffende Putten. Hierdoor wordt meer inzicht verkregen in de familieverbanden van inwoners van Putten in de 17de en 18de eeuw. Ook is gewerkt aan het opsporen van boerderij- en perceelsnamen en hun exacte kadastrale locatie. Over de resultaten van deze activiteiten is met enige regelmaat gepubliceerd in 'De Graver' en in "Gens Nostra". De bewerking van het bevolkingsregister van "Gepensioneerde Militairen" te Putten heeft geresulteerd in publicaties op de website van het Puttens Archief en in "Gens Nostra". Voor zover de onderzoekers niet afhankelijk zijn van unieke archiefbronnen in Putten is het onderzoek voor een deel thuis bij de leden voortgezet na de uitbraak van het coronavirus. Zaken zoals het verwerken van aanwinsten en schenkingen in het bibliotheek-systeem en plaatsing in de bibliotheek van het genootschap zijn vertraagd. Tot slot hebben de leden van de werkgroep genealogische vragen van Puttenaren en anderen beantwoord, die juist in de "lockdown" meer tijd kregen om aan hun voorouders te werken.

Werkgroep archeologie

De werkgroep is in het afgelopen verslagjaar niet bijeengewees en er zijn dan ook geen gezamenlijke opgravingsactiviteiten verricht.

Bij het op 24 oktober 2020 gehouden onderzoek op het Kerkplein naar de aldaar bij graafwerkzaamheden vrijgekomen skeletresten van de oude begraafplaats naast de kerk was slechts één werkgroepslid aanwezig. De overige onderzoekers kwamen uit Ermelo.

Redactie en bezorging van De Graver

Door de coronacrisis is de redactie van De Graver in 2020 niet bij elkaar geweest. Er is per e-mail gecommuniceerd over de ingediende artikelen. Er wordt volop kopij aangeboden. Het vullen van de Graver is in het algemeen geen probleem.

Het inpakken van De Graver vond altijd plaats in het zaaltje van de RK-kerk te Putten maar om in deze coronatijd met 6 á 7 mensen in een zaaltje Gravers in enveloppen te gaan stoppen, leek niet zo'n goed idee. Dat inpakken is daarom in 2020 privé geregeld. Het maart-nummer is per post verstuurd. De overige drie nummers zijn weer door de vaste vrijwilligers bezorgd. Ongeveer 250 leden wonen wat verder weg en krijgen hun Graver per post toegestuurd. Buitenlandse (en enkele binnenlandse) abonnees krijgen het pdf-bestand per e-mail opgestuurd.

Tot Slot

Allen die op welke wijze dan ook in het verslagjaar hun vrije tijd of financiële bijdrage gaven aan de activiteiten van het Puttens Historisch Genootschap, het Historisch museum De Tien Malen of aan De museumboerderij De Mariahoeve, hartelijk dank.

+++